

zabnega posestnika Gašperja Pušnika, se ni več vila tako dolga vrsta pogrebcev proti farni cerkvi, kot v pondeljek dne 4. marca, ko smo polagali v zemljo ob navzočnosti sosednjih gospodov duhovnikov telesne ostanke blage mamice in žene že rajnega veleposestnika, cerkvenega ključarja ter večletnega župana, Katarino Mravljak, po domače Dajnico, v 75. letu svoje starosti. Bila je blaga mati svojim številnim že preskrbljenim otrokom, kateri so jo globoko spoštovali. Rajna je bila dobra krščanska mati, kakor na svoje otroke, tako tudi na cerkev ni pozabila. Videti si jo pri sv. maši tudi med tednom, ako ji je le količkaj čas ali vreme dopuščalo. Rada je prebirala »Slovenskega gospodarja«, čigar zvesta naročnica je bila. Prevzitek si je izbrala pri sinu Kristlu na Dajnikovem posestvu, ki ga je v miru uživala več let. Rada je spremljala na pogrebi svoje sofarane ter tudi drugod si jo večkrat videl med pogrebci. Zato so se tudi njej oddolžili iz bližnje ter daljnje okolice. Pokoj njeni duši, otrokom in sosedom pa naše sožalje!

Vurberg. Preteklo nedeljo je v graščinski pisarni na Vurbergu dobilo 42 ubogih otrok obleko, katero jim je podal grof Jožef Herberstein. Vkljub temu, da mu je

odvzela veliko zemlje, se vsako leto spomni naših ubogih solarjev ter jih obdari z zgornjo ali spodnjo obleko. Tako se je zgodilo tudi letos, za kar se starši obdarovanih otrok uljudno zahvaljujejo.

Medvece pri Pragerskem. Izmed kandidatov in kandidatkinj je pretrgal vezi samskega stanu tovarniški delavec Franc Dolenc iz Medvece ter si izbral za življenjsko družico pos. hčerko Angelo Planinšek, vulgo Takelčevo, v makolski fari, kjer sta dne 25. februarja bila poročena. Mladima poročencema želimo obilo sreče v zakonskem jarmu. Mnogo se je govorilo, ta se bo oženil, ona se bo omožila, ta bi se rad, pa se ne more, ona bi se lahko, pa se ne mara. Imamo še torej več zrelih kandidatur za zakonski jarem, pa se bo treba namazati z mazilom potrpežljivosti. Čeravno smo ostali samsci in samci za sedaj, vendar upamo, da se bo to v prihodnosti spremenilo, seveda če ne bo krize. — Še nekaj: Pred kratkim sva se slučajno srečala z nekim gospodom ravno pred

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu, je naravna »Franz Josefova« grenčica, večkrat na dan použita, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

neko kapelico, kar me vpraša: »Kdaj je bila ta kapelica sezidana in kdaj prenovljena, ker se že več ne more brati napis.« Rekel je še: »Če bi bil jaz zidar ali slikar, bi vam jo sam prepleskal.« Nato sem se mu zahvalil in je odšel.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Dne 2. marca je umrla po kratki in mučni bolezni Marija Marin, rojena Zvegla, prevzitekarka na Bresnici. Rajna, ki je dočakala visoko starost 80 let in ki je rada prihajala k mizi Gospodovi, je bila prijazna, ljubezniva žena in vzorna gospodinja. Reveži so imeli pri njej vedno odprt. vrata. Pogreb pokojne je bil v torek dne 5. marca ob številni udeležbi ljudstva. Na pokopališču ji je domači pevski zbor zapel lepo nagrobnico. Rajni naj sveti večna luč, preostali domačim naše iskreno sožalje! — Nedavno je kuhar domače žganje Ivan Bezjak, posestnik v Podgorcih. Poleg njega je sedel njegov petletni sinček Jožek. Ko se je oče za nekaj trenutkov odstranil, je bil pri ognju deček sam in se igral. Ni se še oče vrnil, že mu je pritekel naproti otrok ves v plamenih. Oče je še imel toliko prisotnosti duha, da je pogasil ogenj in strgal gorečo obleko s telesa. Poklicani zdravnik od Sv. Marjete je nudil ponesrečencu prvo pomoč. — Čas za naročitev Mohorjevih knjig bo potekel. Kdor še ni naročil, naj še ta teden naroči v župnišču!

Ptuj. V nežni mladosti nas je zapustil dne 24. februarja šele komaj 21 let star Franjo Novak, abiturijent tukajšnje gimnazije, sin pismonoša. Ko je končal študije, se je odločil za državno službo. Zavrtna bolezen jetika ga je vrgla na bolniško posteljo. Iskal je pomoči v Mariboru, potem pa še pri tukajšnjih zdravnikih in v bolnici, pa je bilo vse zaman. Bil je vrl mladenič, ki ga je mnogo ljudi spremljalo

na zadnji poti. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega profesor verouka g. Cajnkar. Rajni dijak je bil zelo veren mladenič, ki je kot član Apostolstva mož in mladeničev vsako prvo nedeljo prejel sv. obhajilo v mestni farni cerkvi. Zapušča žalujoče starše in dve sestrji. Naj počiva v miru! Preostali naše sožalje!

Polenšak pri Ptuj. Polagoma smo stopili v resni postni čas. Utihnile so vesele harmonike, z njimi je minul prešmentani pust in konec je bil predpustnih veselic in zabav. Spet bomo polagoma izlezli iz toplih zapečkov v ljubo solnčno naravo. Delo na polju in v vinogradu bode nastopilo in trpijenje kmečkih žuljev bo spet združeno z raznimi vremenskimi neugodami in nesrečami. Spet se bomo s strahom in trepetom ozirali proti vzhodu, preko velikonedeljskih hribočkov, odkoder nam vedno groze največje nevihte. Še ne dolgo, ko je nekemu možu pri nas nevihta izpod vzhodne orijenta pobrala klobuk z glave ter ga treščila tik do vrat. Zato pa, kar nam pošlje ljubi Bog iz spodnjega kraja, ni nič dobrega za nas. Že stari tukajšnji rek je, da ko se jasni od vzhoda, naj spravi kmet voz pod kap.

Veržej. Brez vsakoletnih duhovnih vaj že kar več ne moremo biti. Zato se jih bomo tudi letos v naši prenovljeni farni cerkvi pridno udeležili in sicer žene in dekleta od 14. do 17., moške očetje od 17. do 19. in fantje od 21. do 26. marca. Da bo v lepi cerkvi in lepih praznikih tudi lepa duša. Vabljeni vsi v obilnem številu! Ti tudi!

Ljutomer. Fantje, na duhovne vaje ne pozabite. Samo Vam in možem so namenjene. Zadržite se to nedeljo. Pri rani sv. maši bo prvi govor, drugi pri večernicah. V pondeljek zjutraj govor, popoldne spovedovanje, ob 5. uri večernice in govor. Na Jožefovo pri rani sveti maši skupno obhajilo in zaključni govor. Duhovne vaje bo vodil g. Vogrin, salezijanski duhovnik iz Veržeja. — Ljudska čitalnica je za svojo knjižnico nabavila zopet nekaj novih lepih knjig. Posluži se društvene knjižnice, postani član Ljudske čitalnice! — Igralci Katoličanske doma pripravljajo za post vprizoritev »Izgubljenega sina«. To bo nekaj novega za Ljutomer. Po svetopisemski priliki in nemškem izvirniku ga je priredil rajni tomaževski župnik go-

stave, temveč samo od hinavstva in nedoslednosti oblasti. Francija ima dolžnost, menihom povrniti njih domovanje, čigar ugled je ustvarilo v teku stoletij njih delo in molitev. Predsodki se morajo umakniti zdravemu smislu. Država bo več imela od cvetoče kulturne in gospodarske postojanke, kakor od sedanjih žalostnih razvalin. Obnovitev samostana nikakor ne nasprotuje socialističnim naukom in demokraciji, prepričani smo.

**Velikomestni pismo-
noša in koraki.**

Da se povzpne velikomestni pismo-
noša v
četrti nadstropje, rabi
170 korakov. Če raču-
namo, da ima vsaka

Starih vinogradnih nasadov po spodnjih krajih sicer ni bilo toliko kakor je novih, po večini so pa tudi vinogradi z novo ameriško trto po prejšnjih holmih, gričih ter pobočjih.

Prejšnji vinogradi s staro trto so bili od bogznaj kdaj. Trte sicer niso bile zasajene v redu po današnjem načinu in to menda radi tega ne, ker stari vinogradi niso bili rigolani globoko in vinogradnik ni mogel zasajati trtnih sadik v skalovje ter trdi lapor, ampak tjakaj, kamor je lahko izkopal jame za nasad.

Ljuba rajna trta je dajala obilo dobrega vina bele, rdeče ter črne barve in ni bila daleč — daleč tako občutljiva nego današnja ameriška »fajla«.

Staro trto so z vinjeki obrezali, prekopali vinograd, privezali poganjke h kolu s slamo in vinogradnik je čakal brez današnjega škropljenja ter žvepljanja na trgatve. Sovražniki ter uničevalci trgatve od stare trte so bili mraz, slabo vreme in predvsem toča.

Vinogradnik je imel s staro trto primeroma malo dela. Dajala mu je sladko, močno vince, za katerega je izkupil brez posebnih težav lep denar, ki je tedaj tudi nekaj zalegel.

Vina po spodnjih krajih so iskali Zagrebčani, Sa-

vinčani in celo Korošci. Vsak boljši kmet je posedal par težkih konj, s katerimi je tovoril vino v omenjene kraje, če se ni kupec sam zglašil pri njem in oskrbel prevoz. Tovorenje vin je bilo tedaj na višku in so tovarniki dobro zaslužili. Na lepe čase tovarnikov se spominjajo starejši ljudje z veseljem. Življenje ter opravila nekdanjih tovarnikov so danes prepletena in okinčana od ljudske domišljije.

Tovornikov voz je bil težek in močno okovan z železjem, opremljen z verigami, z zavoro od zadaj, rantami ter rajklji. Spodaj med sprednjimi in zadnjimi kolesi je bingljala na verigah manjša gajba, kamor je shranjeval voznik med vožnjo prehrano, konjske odeje, kladivo, vijake in razno za daljše vožnje potrebno ropotijo.

Vsak tovarnik je imel seboj na vozu po eno ali dve sekirici in krajšo puško ali kres, kateremu so pravili »štuc«.

Tovorniki so se vozili po cestah v noči ter preko gozdov, koder so se klatili sumljivi ljudje. Za obrambo sta bila tovarniku sekirica in štuc, če je imel seveda časa ob priliki napada, da se je postavil po robu.

Tovorniki so imeli pri sebi denar in radi tega so

spod Zemljič. Prva predstava bo dne 31. marca. — Skioptično predavanje o Japonski je bilo prav dobro obiskano. Gospa Skušekova je pri številnih poslušalcih vzbudila zanimanje ter pohvalo. — V torek tega tedna se je vršil v prostorih g. Resnika vinski sejem. Lepo število vzorcev je bilo razstavljenih. Trgovina z vinom pa stoji na mrtvi točki. Domača poraba je malenkostna, izvoza pa ni. Zato so tudi cene ostale nespremenjene.

Sv. Bollenk na Kogu. Dne 3. t. m. je bila pokopana Marija Borko, mati Antona Borko, bivšega občinskega predstojnika na Kogu, stara 91 let. Dne 4. t. m. pa je mirno v Gospodu zaspala gospa Filomena Košar v 85. letu svoje starosti, rojena Švinger. Pokojna je bila dolga leta kuharica pri svojem bratu pokojnem župniku Albinu Švinger v Srečišču, potem pri Sv. Miklavžu, bil je prvovrstna kuharica in gospodinja in kot taka zelo nabražena, je govorila pet jezikov: slovenski kot Slovenka rojena na Kranjskem, nemški, italijanski, francoski in angleški. Mnogim je bila velika dobrotnica, tudi pobožna, ko je v zelo dolgi in mučni boleznii vedno molila sveti rožni venec, je bila prežena s sv. zakramenti in je mirno, tiho in potrpežljivo prenašala trpljenje v hudi boleznii. Zato ji ključemo: naj počiva v miru!

Št. Janž pri Rečici ob Savinji. Po dolgotrajni in mučni boleznii je v 66. letu svoje starosti zatisnil za vedno svoje utrujene oči Franc Slapnik, po domače Grün. Nad 40 let je bil naročnik in zvest čitatelj »Slovenskega gospodarja«. Umrl je mož značaja, skrben oča svojim otrokom ter zvest sodrug svoji že pred dvema letoma umrli ženi. Naj počiva v miru!

Gornja Ponikva. Nekrščanska vladar je bil zelo vnet za dušni in gospodarski napredek svojih podložnikov. Večkrat se je vozil ali pa je potoval po svoji državi in opazoval versko in gospodarsko stanje državljanov. Kadar je prišel v kakšno župnijo, je šel najprej v cerkev se pokloniti Vladarju vseh vladarjev. Potem pa si je ogledal cerkev. Če je bila cerkev lepa, je iz tega sklepal, da so v župniji dobri kristjani; če je bila pa cerkev zanemarjena, je sodil, da so tam slabi verniki. Potem pa si je ogledal ceste in pota. Ako so bila ta v lepem redu, je sklepal, da so v kraju dobri

gospodarji; če so bila pa zanemarjena in v slabem stanju, je rekel, da so tam slabi gospodarji. Ko bi pršel ta vladar na Gornjo Ponikvo in bi si ogledal cerkev, bi moral sklepati, da so v župniji dobri katoličani; če bi si pa potem ogledal edino cesto in razna pota, bi pa po svojem načelu moral reči, da v župniji niso dobri gospodarji. Župljani pa tudi sami priznajo, da pota niso v redu. Zato so sklenili, da bodo polagoma v nekaterih letih cesto in vsa pota temeljito popravili. Z delom so že začeli. Samo vztrajati morajo in se ne smejo preveč zanašati na razne podpore, ki so seve negotove. Cesta je pa občinska in jo mora popravljati občinski odbor Velika Fírešica, le priganjati ga je treba.

Vojnik. Občinski odbor občine Škofjavske je v svoji seji sklenil, da bo dal v bodoče g. kateheti za šestrazredno osnovno šolo v Ljubčini, katera je od Vojnika 6 km oddaljena, za celo leto nagrade 2500 Din. Tako pride približno 5 Din na uro.

Vojnik. Naš trg ima slavno zgodovino. Že Rimljani so stopali po naših tleh in v srednjem veku so mogočni gospodje čuvali nad njim. Pred vojsko je bil trg seveda bolj nemški ali nemčurski, zadnji čas pa je bil »trdno nacionalen«. Ljudje se pač spreminjajo kakor veter vleče. Nekateri namreč, ki imajo od tega koristi! — Kakor je že vsem znano, se gradí zdaj iz Vojnika v Šmartno nova cesta. Čudno pri tem pa je to, da so jo začeli na sredi graditi, to je šele na ono stran Hudinje. Za most namreč ni denarja! No, naši delavci le nekaj zaslužijo. — V nedeljo dne 17. februarja smo položili k večnemu počitku vrlo krščansko mater: Senegačnikovo mamo, po domače Jerinčekovo od Sv. Tomaža. Vzorni materi naj sveti večna luč! Globoko užaloščenima sinu in hčerki pa naše sožalje!

Škofjavas. Zopet se bližajo volitve. Ljudem se obujajo spomini na občinske volitve leta 1933. Stranka JNS je na smrt bolna. V Škofjavi je bil pred poldrugim letom ustanovljen pogrebni zavod, ki pa ni imel nobenega posla. Menda se bo zdaj spomnil, da bo treba izdati naznanila o smrti stranke in tistih kandidatov, katerim se pripravlja dan politične smrti, sedmimo bomo pa odložili na tople majnške dni, katere vsi željno pričakujemo.

Slivnica pri Celju. Ves svet vpije radi krize. Vendar pa smo imeli ta predpust osem porok. Dne 25. februarja je bila v celjski farni cerkvi poroka g. Konrada Lesjaka, sina slivniškega župana in brata okrožnega sodnika g. Jurija Lesjaka, z gđ. Nežko Belej. Imenovani je dober kmetovalec, gostilničar in član nadzorne-ga sveta gasilske čete v Slivnici. Nevesta je iz vzorno krščanske hiše ter je s svojim lepim glasom kot cerkvena pevka mnogo pripomogla k časti božji. Ker je v tej hiši »Slovenski gospodar« stalen gost, se pridružuje odkritim čestitkam. Bog naj podeli novoporočencema obilo blagoslovov! Bog živi!

Jurklošter. V nedeljo dne 24. februarja se je poslovil od nas duhovni pastir, župnik gospod Anton Kocjančič. Odšel je na novo župnijo na Prihovo pri Konjicah. Deset let neutrudnega dela govori o možu, ki ni poznal sebe, temveč je mislil na duše, ki so mu bile izročene. Cerkevne organizacije, ki so danes v župniji, je on ustanovil. Svojim župljanom je bil res dober pastir, ki je čuval nad njihovim verskim in moralnim življenjem. Mladini je bil najboljši učitelj in jo je z vso ljubeznijo vodil k Bogu. Tudi gospodarstvo ga bo pogrešalo. Veliko je storil za izboljšanje posestva in za popravila poslopij. Povsod smo čutili njegovo gospodarsko roko in vsakomur je pomagal z blagohotnim nasvetom. O njegovi priljubljenosti v župniji in o uspehu njegovega dela govori najmočnejše njegovo slovo. V soboto se je poslovil od šolske mladine, v nedeljo pa od ostalih župljanov. Spremljale so ga solze in iskrene želje, da bi mu bila lepa in uspešna nova pot in stoterno poplačana trud in skrb!

Planina pri Sevnici. Mesec februar je potekel pri nas v znamenju občnih zborov. Nedeljo za nedeljo so zborovala društva: Prostovoljna gasilska četa, Strelska družina, Sadjarska podružnica, Živinorejska zadruga; Gospodarsko bralno društvo pa je imelo svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 3. marca. Zborovati je nameravala tudi JNS, pa so neke nepravilnosti to preprečile. Največ zanimanja uživa Živinorejska zadruga. Častna je bila udeležba, ko sta predavala v šoli dva strokovnjaka iz kmetijske šole pri Sv. Juriju ob južni žel. — Dne 26. februarja, prav isti dan, ko so v Pod-sredi pokopavali vsem Planincem priljublje-

bili zapeljiv plen za tolovaje, katerih po spodnjih krajih ni nikoli manjkalo.

Tovornikov voz so vlekli težki konji in v trpežni opremi, ki je bila kar posuta z okraski iz medi.

Iz enega vinorodnega kraja se je podalo na daljšo pot po več tovarnikov. Vinsko robo so t. ž. na malo ali najrajši seveda kar povprek. Po vseh večjih obcestnih krajih so bile celo enonadstropne krčme, kjer so se zglašali tovarniki. Ponujali so svojo robo, jedli, pili in se veselili. Mogočne gostilniške stavbe ob križiščih cest je videti še danes, a propadajo, ker voz-niki zginjajo in tovarnikov skoro ni več.

V dobi prevažanja tovorov s konji je vladalo obče blagostanje po obcestnih vaseh ter trgih. Krčme pod strmimi klanci so bile še posebno na dobrem. Bile so tovarnikom na razpolago s takozvanimi forajti. Če je tovarnik primerno trošil v podklančni gostilni, mu je dal krčmar forajt s konji ali živino zastonj, sicer je moral plačati.

Tovornik, ki se je pričeval po tednih iz Savinjske doline, ali celo iz Koroške, je znal marsikaj povedati ter je užival navadno občo priljubljenost pri doživljajev željni mladini.

Iz dobe obilnega roda stare trte so skoro vsi leseni hrami, kateri kraljujejo še danes nad goricami po spodnjih krajih in imajo nad podboji urezano let-nico postavitve.

Iz časov stare trte so po teh hramih mogočne preše z dolgimi slemenii iz orjaških hrastovih debel in sodi vseh velikosti, ki so okrašeni tolikokrat na spodnjem koncu z umetniškimi rezbarijami, pisane majo-like ter polički in lončeni pinti z okraski, napisi in svetniki.

Vse na kratko naštetu priča in dokazuje, da takrat v starih cajtih vinogradnik ni poznal vinske krize in je prejel primeren znesek za svojo robo, saj so bili obdelovalni stroški neznatni.

Gostoljuben je bil stari vinogradnik, kakor je že to običaj med Slovenci od nekaj.

Na staro trto po lesenih vinskih hramih je bilo zloženih ter na ljudske napeve uglasbenih toliko veselih narodnih, katere prepeva še danes vse navdušeno ob veselih prilikah.

Da, da, takrat v starih cajtih je res prav lušno blo!

(Dalje sledi.)

hiša v velikem mestu po dva vhoda, je treba samo za eno hišo 500 korakov. Če je odkazanih pismonoši 35 takih hiš, napravi pri enem obhodu 12.500 korakov ali 10 km. Če dostavlja na dan trikrat pošto, znaša njegova pot dnevno 30 kilometrov. Na leto prebodi pismonoša, če vzamemo najnižjo številko, 9000 km. Ako vzamemo, da vrši velikomestni pismonoša svojo službo 25 let — znaša njegova pot 225 tisoč km, kar znači 1 desetinko razdalje med zemljo in zvezdo Mars. V sovjetski Rusiji bode kmalu več zdrav-nic nego zdravnikov. Od 46.422 visokošolcev medicincev je bilo leta 1933 32.960 žensk.